

بررسی تطبیقی مفهوم قلمرو در مجتمع های مسکونی مدرن و محله های مسکونی سنتی

(نمونه های مورد مطالعه: محله ساغریسازان و مجتمع آپارتمانی کاکتوس رشت)

زهرا رهنمای اسلام^{۱*}، مهدیه محمدی دموچالی^۲

۱- کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت، Zahra.rahnamaa@gmail.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان، mahdiyeh.0.mohammadi62@gmail.com

چکیده

امروزه عدم توجه به مفهوم محله ایرانی و نقش آن در رفتارهای جمعی، به هنگام طراحی واحدهای همسایگی مدرن میتواند چهره شهر را به طور نامتوازن دگرگون و میزان تعاملات اجتماعی ساکنان را کاهش دهد. بنابراین شناخت ویژگی های یک محله ایرانی در بستر و پیشینه فرهنگی خاص خود اهمیت بسیار میابد. این پژوهش در پی بررسی تطبیقی مفهوم قلمرو در واحدهای همسایگی سنتی و معاصر شهر رشت است. در این پژوهش توصیفی-تحلیل از روش تطبیقی برای مقایسه نمونه های موردی استفاده شده است. در نهایت به این نتیجه دست یافته شد که مفهوم و مولفه های اصل قلمرو در بافت سنتی محله ساغریسازان منافاتی با اصل قلمرو در مجتمع مسکونی معاصر کاکتوس ندارد و میتوان از این اصول سنتی که در طراحی محله های قدیمی مورد استفاده قرار میگرفتند، در واحدهای همسایگی معاصر استفاده شود بدون اینکه به برآورده شدن نیازهای امروزی ساکنان لطمه ای وارد شود.

واژه های کلیدی: اصل قلمرو، واحد همسایگی، محله، بافت شهری، رشت

۱- مقدمه

تغییرات سریع و سرسام آور عصر مدرن، نه تنها باعث دگرگونی چهره کره زمین و آسیب های زیست محیطی گشته، بلکه عدم همپایی آن با زمینه های فرهنگی ملل گوناگون ساکن بر این کره خاکی، مسبب رشد نامتوازن جوامع بشری از لحاظ اجتماعی شده است (مطلبی، ۱۳۸۳ [۱]). این امر خود زمینه ای برای ایجاد اختلالات روحی، روانی و حتی جسمی در انسان شده است (همان منبع).